

497

C 161

STANOVY
KOMUNISTICKÉ
STRANY
ČESKOSLOVENSKA

Ex libris
Ján Langoš

Proletáři všech zemí, spojte se!

Stanovy
Komunistické strany
Československa

*schválené XII. sjezdem KSČ
dne 8. prosince 1962, doplněné a upravené
XIII. sjezdem KSČ dne 4. června 1966
a XIV. sjezdem KSČ dne 29. května 1971*

Praha 1971

C 161

ÚSTAV PAMĚTI NĚRODA

Kvetná 13

820 05 Bratislava

-6-

497

Komunistická strana Československa je dobrovolný bojový a neaktivnější svazek stejně smýšlejících lidí —komunistů, který sdružuje nejuvědomělejší příslušníky dělnické třídy, rolnictva a inteligence Československé socialistické republiky.

Komunistická strana Československa po příkladu leninské Komunistické strany Sovětského svazu vytvořila revoluční svazek dělníků, rolníků a pokrokové inteligence a v jeho čele dovedla pracující lid naší země ke svržení vykořisťovatelských tříd, k vítězství socialismu.

Po obětavém boji proti fašistickým okupantům a po osvobození Československa Sovětskou armádou začal náš pracující lid v čele s Komunistickou stranou Československa budovat lidově demokratický stát. Pod vedením Komunistické strany Československa rozdrtila dělnická třída v čele pracujících v únoru 1948 úklady vnitřních nepřátel, kteří se s pomocí me-

zinárodní reakce pokusili o zvrát tohoto vývoje. V boji s reakčními silami, jejich porážkou se upevnila a dále rozvířila diktatura proletariátu, a tím byla také plně uvolněna cesta k budování socialistické společnosti. Naše země se změnila od samého základu. Navždy bylo odstraněno vykořisťování člověka člověkem, výrobní prostředky se staly majetkem lidu, uplatňuje se zásada socialismu: „Každý podle svých schopností, každému podle jeho práce.“ Upevnila se politická a morální jednota lidu, bratrství národů Čechů a Slováků a ostatních národností; velkého rozvoje dosáhla kultura. Československý stát, ve kterém se zorganizoval pracující lid v čele s dělnickou třídou, stal se lidovou organizací v nejvlastnějším slova smyslu — socialistickým státem. Socialistické výrobní vztahy ve všech oblastech národního hospodářství zvítězily.

Politika Komunistické strany vyjadřuje nejvlastnější zájmy dělnické třídy a všeho lidu. Pro boj za věc lidu byla strana vytvořena a lidu slouží. Z vůle pracujícího lidu se stala Komunistická strana Československa vedoucí a řídicí silou společnosti a státu. Její vůdčí úloha ve společnosti, která je zakotvena v Ústavě Československé socialistické republiky, spočívá v tom, že strana organizuje, plánuje a vědecky zdůvodňuje budovatelské úsilí pracujícího lidu a jeho boj za konečné vítězství komunismu.

Strana vypracovává na základě vědeckého rozboru program a základní koncepce rozvoje socialistické společnosti, každodenní přesvědčovací a organizátorskou prací komunistů získává pro podporu své politiky pracující a rozvíjí tvůrčí budovatelskou činnost lidu. Síla strany spočívá v jejím těsném spojení s lidem, s jeho životem a potřebami. Řízením kádrové práce a vedením společenské kontroly strana vytváří hlavní organizační předpoklady pro cílevědomý a harmonický vývoj politického, ekonomického, ideologického a kulturního života země.

Komunistická strana je nejvyšší formou společenské politické organizace. Pod jejím vedením se sdružují dobrovolné společenské organizace v Národní frontě, která je politickým výrazem svazku všeho pracujícího lidu v Československé socialistické republice.

Hlavním úkolem strany je další rozvoj socialistické společnosti a příprava budoucího přechodu ke komunismu. Strana usiluje o neustálý rozvoj národního hospodářství a o rozmach výrobních sil na základě vědeckotechnické revoluce, o prohlubování a upevňování socialistických výrobních a společenských vztahů. Strana dbá o správné pochopení společenského významu práce, o to, aby se prohluboval socialistický vztah k práci. Soustřeďuje síly lidu k plnění a překračování úkolů státního národohospodářského plánu

a dbá, aby na základě výsledků práce byly stále lépe uspokojovány rostoucí potřeby společnosti i potřeby všestranného rozvoje každého jejího člena. Strana usiluje o další rozvoj socialistické demokracie, o stále širší účast občanů na správě veřejných záležitostí, na řízení a kontrole hospodářství. Pečuje o rozvoj vzdělání a výchovy lidu v duchu komunistických idejí, neustále prohlubuje politickou a morální jednotu společnosti. Při své práci sleduje, aby byly postupně odstraňovány rozdíly mezi fyzickou a duševní prací i mezi městem a venkovem.

Konečným cílem strany je vybudovat beztřídní komunistickou společnost, v níž se bude uplatňovat nejvyšší zásada: „Každý podle svých schopností, každému podle jeho potřeb.“

Strana se ve své práci řídí vědeckým světovým názorem, revolučním učením marxismu-leninismu, které je základem její politiky a každodenní organizátorské činnosti. Tvořivě rozvíjí marxismus-leninismus, rozhodně bojuje proti všem projevům buržoazní ideologie, proti revizionismu a dogmatismu.

Neporušitelným základem života, výstavby a veškeré činnosti strany je ideová a organizační jednotá, semknutost jejích řad. Strana opírá svou práci o důsledné dodržování leninských norem stranického života, o zásady demokratického centralismu, kolektivního vedení, kritiky a sebekritiky, o všestranný

rozvoj vnitrostranické demokracie. Strana se očisťuje od lidí, kteří porušují a neplní politickou linii a stanov Komunistické strany Československa, hlásají a rozšiřují oportunistické názory, revizionistické koncepce, nacionalismus, antikomunismus a kompromitují svým jednáním čestný název komunisty. Dále od těch, kteří jsou trvale pasivní. Jakýkoli projev frakcionářství a skupinkaření je s členstvím v komunistické straně neslučitelný. Poučení z politické krize ve straně a společnosti po XIII. sjezdu dokazuje, že odklon od leninských organizačních zásad a porušování stanov vedou k oslabování jednoty a akceschopnosti strany, její vedoucí úlohy ve společnosti a vytvářejí nebezpečí likvidace vymožeností socialismu.

Komunistická strana Československa je nedílnou součástí mezinárodního komunistického a revolučního dělnického hnutí. Aktivně přispívá k upevňování jeho jednoty na zásadách marxismu-leninismu a v celé své činnosti uskutečňuje ideje proletářského internacionalismu. Strana tvůrčím způsobem využívá bohatých zkušeností bratrských komunistických a dělnických stran, především Komunistické strany Sovětského svazu, osvědčeného a uznávaného předvoje světového komunistického hnutí.

Vybudování a další rozvoj socialistické společnosti v Československu, které již dříve bylo průmyslovou zemí, je naším vkladem k tvůrčímu rozvíjení mar-

xismu-leninismu a potvrzuje jeho obecnou platnost.

Strana neustále prohlubuje bratrství, pevné spojení a všestrannou spolupráci československého lidu s lidem sovětským a pracujícími ostatních socialistických zemí. Upevňuje internacionální svazky s dělnickou třídou celého světa a poskytuje podporu národům, které bojují za své osvobození z imperialistické a kolonialistické nadvlády. Zabezpečuje obranyschopnost země, aktivně bojuje proti agresivním plánům imperialismu, usiluje o rozvíjení přátelských vztahů se všemi národy světa a o mírové soužití mezi státy s různým společenským zřízením. Tím přispívá k vítězství sil míru a pokroku, k vítězství socialismu nad kapitalismem na celém světě.

I

Členové strany, jejich povinnosti a práva

1. Členem Komunistické strany Československa může být každý občan Československé socialistické republiky, který uznává její program, řídí se jejími stanovami a plní stranická usnesení, aktivně se podílí na vytváření a uskutečňování politiky strany při budování socialistické společnosti, pracuje v některé organizaci strany a platí členské příspěvky.

2. Člen strany je povinen:

- a) důsledně prosazovat politiku strany, objasňovat ji širokým masám a získávat je pro její provádění, upevňovat a prohlubovat spojení strany s lidem, podílet se na masové politické práci, být v neustálém styku s nečleny strany na pracovišti i v místě bydliště, pozorně si všímat názorů a potřeb pracujících a včas na ně reagovat, bojovat proti všemu, co narušuje zásady politiky strany a její jednotu; aktivně se podílet na celkové činnosti své základní organizace a účastnit se stranickopoli-

tické a veřejné práce v místě bydliště; dbát o plné uplatnění zásad demokratického centralismu;

- b) usilovat o rozvoj výroby a výrobních sil, být příkladem komunistického poměru k práci, být průkopníkem všeho nového a pokrokového, usilovat o zavádění nejlepších zkušeností do praxe; vzdělávat se a osvojovat si nejnovější techniku, zdokonalovat svou kvalifikaci, dbát o hospodárnost, rozmnožovat a střežit společenské socialistické vlastnictví — základ síly a rozkvětu Československé socialistické republiky;
- c) aktivně se účastnit politického života, správy a řízení státních a veřejných záležitostí, hospodářské a kulturní výstavby, jít příkladem v plnění povinností vůči společnosti, napomáhat rozvoji a prohlubování socialistických společenských vztahů;
- d) neustále upevňovat a střežit ideovou a organizační jednotu strany jako hlavní podmínku její síly a mohutnosti, dbát, aby se nerozcházel slova s činy, chránit stranu, aby do ní nepronikali nepřátelé a kariéristé, lidé, jejichž jednání poškozuje autoritu strany; být politicky bdělý, zachovávat a střežit stranické a státní tajemství;

- e) osvojovat si marxismus-leninismus, zvyšovat svou ideovou úroveň, přispívat aktivně k výchově člověka komunistické společnosti; rozhodně bojovat proti buržoazní ideologii, oportunistu, revizionismu, antikomunismu, zbytkům soukromovlastnické psychologie, náboženským předsudkům, maloměšťáckým návykům a jiným projevům, které jsou cizí marxismu-leninismu;
- f) osvojovat si a dodržovat zásady komunistické morálky, být oddaný komunismu, rozvíjet nové vztahy ve společnosti na základě kolektivismu, vzájemné soudružské pomoci a spolupráce, být příkladem v osobním životě, poměrem k rodině a péčí o výchovu dětí, být skromný, pravdivý a čestný vůči straně a lidu;
- g) aktivně prosazovat myšlenky proletářského internacionalismu a socialistického vlastnictví, upevňovat jednotu Čechů a Slováků a ostatních národností v naší zemi, bojovat proti nacionalismu i šovinismu; utužovat bratrské styky našeho lidu s lidem Sovětského svazu a ostatních zemí socialistického tábora, s proletáři a pracujícími všech zemí; být nesmiřitelný k nepřátelům socialismu a komunismu, míru a svobody národů;
- h) uplatňovat a rozvíjet stranickou kritiku a se-

bekritiku, bojovat proti potlačování kritiky; odhalovat nedostatky, které poškozují zájmy strany a státu, usilovat o jejich odstranění a upozorňovat na ně stranické orgány až k ústřednímu výboru; nepřipouštět projevy lhostejnosti; bojovat proti neskromnosti, okázalosti, velikášství a samolibosti, proti snahám povyšovat místní, skupinové a osobní zájmy nad zájmy celé společnosti;

- ch) dodržovat leninské zásady výběru a rozmístování kádru podle politické vyspělosti, odborných znalostí, organizátorských schopností a praktických zkušeností, morálních a pracovních vlastností; být nesmiřitelný vůči jejich porušování, bránit výběru a rozmístování pracovníků podle osobních a přátelských vztahů a nepřipouštět, aby odpovědnými funkcemi byli pověřováni lidé neschopní, lidé, kteří se v práci neosvědčili;
- i) dodržovat stranickou a státní disciplínu, která je pro všechny členy strany stejně závazná, a soustavně odhalovat ty, kdož ji porušují; strana má jednu disciplínu, která platí pro všechny komunisty bez rozdílu, nehladě na zásluhy a funkce, které zastávají; svěřené funkce vykonávat s plnou odpovědností vůči straně a pracujícímu lidu v souladu

se stanovami strany a Ústavou Československé socialistické republiky;

- j) všemožně napomáhat upevňování obranyschopnosti Československé socialistické republiky a neúnavně bojovat za mír a přátelskou spolupráci mezi národy.
3. Člen strany má právo:
- a) volit a být volen do stranických orgánů;
 - b) účastnit se svobodného a věcného projednávání politiky a praktické činnosti strany na stranických schůzích a ve stranickém tisku v duchu zásad strany, předkládat k projednání návrhy a obhajovat je, dokud stranická organizace nepřijme usnesení;
 - c) posuzovat v duchu stanovené linie strany činnost své organizace, jejího vedení a činnost ostatních stranických orgánů, funkcionářů a členů strany;
 - d) kritizovat na stranických schůzích kteréhokoliv člena bez ohledu na funkci, kterou zastává; požadovat, aby osoby, které potlačují anebo napomáhají potlačovat kritiku a pronásledují za ni, byly pohnány k přísné stranické odpovědnosti až po vyloučení ze strany;
 - e) osobně se účastnit schůzí základních organizací, stranických orgánů nebo volené komise, na kterých se jedná o jeho činnosti a chování;

f) obracet se s dotazy, připomínkami a návrhy ke kterémukoli stranickému orgánu až po ústřední výbor a požadovat na ně odpověď.

4. Do strany se přijímají uvědoměli, aktivní, socialistismu a komunismu oddaní dělníci, rolníci a příslušníci inteligence, kteří dosáhli osmnácti let, a to jednotlivě prostřednictvím základní organizace. Mladí lidé do jedenadvaceti let se přijímají do strany zpravidla na doporučení Socialistického svazu mládeže. V Komunistické straně Československa nemá místa, kdo nejednal a nejedná v duchu Ústavy ČSSR, kdo vědomě a hrubě porušil socialistickou zákonnost a byl za to trestán, kdo pomáhá zakrývat činy proti ústavě.

Noví členové strany se přijímají podle těchto zásad:

- a) výboru základní organizace se předkládá přihláška a životopis s doporučením tří členů strany, kteří jsou nejméně tři roky členy strany a znají doporučovaného z pracovní a veřejné činnosti nejméně jeden rok;
- b) o přijetí do strany jedná a rozhoduje členská schůze základní organizace; její usnesení o přijetí do strany nabývá platnosti, když pro ně hlasovaly nejméně dvě třetiny členů strany přítomných na schůzi a je potvrzeno okresním nebo jemu naroveň postaveným městským nebo obvodním výborem

strany; o přijetí každého nového člena se hlasuje jednotlivě;

- c) občané Československé socialistické republiky, kteří byli dříve členy komunistických a dělnických marxisticko-leninských stran jiných zemí, přijímají se do strany podle směrníc ústředního výboru;
- d) někdejší členy jiných politických stran musí k přijetí do strany doporučit pět ručitelů, kteří jsou nejméně pět let členy strany a znají přijímaného z pracovní a veřejné činnosti nejméně jeden rok; přijetí bývalých funkcionářů okresních, krajských a ústředních orgánů jiných politických stran je platné až po schválení ústředním výborem;
- e) ručitelé odpovídají za to, že jejich doporučení jsou hodnověrná a objektivně vystihují politické i morální vlastnosti doporučovaných; členové a kandidáti ústředního výboru Komunistické strany Československa doporučení ke vstupu do strany nedávají;
- f) členství ve straně je platné ode dne, kdy nového člena přijala členská schůze základní organizace.

5. Členové a kandidáti jsou povinni do jednoho měsíce hlásit se v základní organizaci na novém pracovišti a registrovat se v organizaci svého bydliště.

Způsob evidence členů strany a jejich přechodu z jedné základní organizace do jiné určují pravidla stanovená ústředním výborem.

6. O členu strany, který je pasivní a po dobu tří měsíců bez závažných důvodů a přes opětovné upozornění neplatí členské příspěvky anebo který z osobních či jiných důvodů nemůže plnit stranické povinnosti, jedná základní organizace na členské schůzi. Jestliže přitom vyjde najevo, že člen strany ztratil trvalé spojení se stranickou organizací a nechce je obnovit a neplní své povinnosti, ale jinak se neprovinil, navrhne zrušit mu členství ve straně. O výsledku přijme členská schůze základní organizace usnesení a předloží je k potvrzení okresnímu výboru strany.

7. Za neplnění stranických povinností a provinění proti stanovám strany, jakož i za činy, za které je člen strany nebo kandidát volán k odpovědnosti podle zákona, mohou mu být uloženy tyto stranické tresty: napomenutí, důtka, důtka s výstrahou a vyloučení ze strany, které je nejvyšším stranickým trestem.

V odůvodněných případech může být člen nebo kandidát stranicky potrestán tím, že bude na určitou dobu odvolán ze stranické funkce nebo z veřejné funkce, již vykonává z pověření strany.

Stranické tresty mají výchovné poslání a ukládají se po vyčerpání jiných prostředků stranické výchovy

a vlivu, jako je soudružská kritika, upozornění nebo poučení.

Udělení stranických trestů se zaznamenává na členskou kartu. Člen strany nebo výbor základní organizace může žádat o výmaz trestu, o kterém rozhoduje podle povahy po uplynutí dvou až čtyř let členská schůze základní organizace nebo příslušný stranický orgán. Výmaz stranického trestu se nevztahuje na vyloučení ze strany. Postup určují směrnice ÚV KSČ.

8. O stranickém trestu včetně vyloučení ze strany rozhoduje základní organizace na své členské schůzi. Člen strany nebo kandidát, o jehož provinění jde, musí být o tom výborem organizace řádně zpraven a na tuto schůzi pozván.

Usnesení základní organizace o vyloučení ze strany nabývá platnosti, když pro ně hlasovaly nejméně dvě třetiny členů strany přítomných na schůzi a bylo potvrzeno okresním výborem, který o tomto usnesení rozhodne nejdéle do dvou měsíců. Pokud není usnesení o vyloučení potvrzeno okresním výborem, má člen právo účastnit se členských schůzí. Po rozhodnutí okresního výboru o vyloučení je člen povinen odevzdat členský průkaz v základní organizaci.

V závažných případech může o vyloučení ze strany nebo o jiném stranickém trestu rozhodnout okresní, krajský nebo ústřední výbor. Rozhoduje-li o vylou-

čení ze strany okresní výbor, musí být toto usnesení potvrzeno krajským výborem, rozhodne-li o vyloučení krajský výbor, musí být usnesení potvrzeno ústředním výborem.

Není-li znám rozsah provinění člena nebo kandidáta, avšak hrozí nebezpečí, že bude poškozena vážnost strany v očích veřejnosti, může být až do vyšetření použito pozastavení členství ve straně. Komunista, jehož členství bylo pozastaveno, nemůže se zúčastňovat vnitrostranického života. Stranickou legitimaci odevzdá prostřednictvím základní organizace do úschovy okresnímu výboru strany.

9. O stranickém potrestání (včetně vyloučení ze strany) členů a kandidátů ústředního výboru Komunistické strany Slovenska, krajských a okresních výborů nebo členů kontrolních a revizních komisí jednájí základní organizace s vědomím stranických orgánů, jejichž jsou tito funkcionáři členy. Návrh na vyloučení ze strany předkládá základní organizace příslušnému orgánu, který o vyloučení svého člena rozhoduje dvoutřetinovou většinou přítomných členů.

10. O vyloučení člena a kandidáta ústředního výboru Komunistické strany Československa z ústředního výboru a člena ústřední kontrolní a revizní komise z ústřední kontrolní a revizní komise nebo z řad strany rozhoduje sjezd strany a v období mezi sjezdy u svých členů a kandidátů ústřední výbor a u svých

členů ústřední kontrolní a revizní komise dvoutřetinovou většinou přítomných členů.

11. Rozhoduje-li se o vyloučení ze strany, je nutno postupovat nanejvýš obezřetně a důkladně vážit, zda je obvinění proti členu strany opodstatněné.

Uzná-li stranický orgán za nutné, může rozhodnutí o udělení stranických trestů včetně vyloučení nebo o revizi neopodstatněných trestů oznámit ve stranickém tisku.

12. Členská legitimace je majetkem strany; každý člen a kandidát je povinen chránit ji před ztrátou a poškozením. Ztrátu nebo poškození legitimace musí ihned hlásit výboru základní organizace. Při ztrátě legitimace zaviněné nedbalostí se zavádí disciplinární řízení.

Po skončení členství se členská legitimace odevzdá prostřednictvím stranických orgánů ústřednímu výboru.

13. Člen strany nebo kandidát, který byl stranicky potrestán, má právo odvolat se do jednoho měsíce postupně až k ústřednímu výboru a žádat o revizi usnesení. Usnesení o trestu zůstává v platnosti až do jiného rozhodnutí vyššího orgánu strany. Krajský nebo ústřední výbor rozhodne o odvolání proti vyloučení ze strany nejdéle do dvou měsíců ode dne, kdy bylo podáno.

II

Kandidáti členství ve straně

14. Všichni, kdo jsou přijímáni do strany, procházejí kandidátskou lhůtou. Kandidátská lhůta je nezbytná, aby se kandidát seznámil s programem, politikou a stanovami Komunistické strany Československa a svou činností dokázal, že bude platným členem strany. Stranická organizace je povinna pomáhat kandidátům v přípravě na přijetí za členy strany a prověřovat jejich ideové, politické, odborné a morální kvality.

15. Postup základní organizace při přijímání kandidáta (individuální přijímání, předložení přihlášky a životopisu, doporučení a jejich prozkoumání, usnesení základní organizace o přijetí a jeho potvrzení) je stejný jako při přijímání za člena strany.

Mladí lidé do jedenadvaceti let a členové SSM se přijímají za kandidáty zpravidla na doporučení orgánů a organizací Socialistického svazu mládeže, které se rovná doporučení jednoho člena strany.

16. Kandidátská lhůta se stanoví na dva roky. Je nepřipustné ji dále prodlužovat. Ústřední výbor může stanovit, za jakých podmínek je možné kandidátskou lhůtu zkrátit na jeden rok.

17. Kandidáty nelze volit za členy stranických

orgánů a za delegáty na konference a sjezdy strany. Na stranických schůzích mají hlas poradní. Jinak mají stejné povinnosti a stejná práva jako členové strany.

18. Jestliže se kandidát v době kandidátské lhůty neosvědčil, stranická organizace odmítne jeho přijetí za člena strany a vyškrtne ho z řad kandidátů. Usnesení základní organizace strany o vyškrtnutí nabývá platnosti po potvrzení okresním výborem.

III

Výstavba strany

Vnitrostranická demokracie

19. Vedoucí zásadou organizační výstavby a činnosti strany je demokratický centralismus.

Demokratický centralismus vyžaduje, aby všechny organizace a komunisté v konkrétních podmínkách závodů a místa aktivně a tvůrčím způsobem uskutečňovali politiku strany a usnesení vedoucích stranických orgánů; umožňuje uplatňovat zobecněné zkušenosti komunistů a všech pracujících, kterých nabyli při socialistické výstavbě, v každodenní činnosti celé strany.

Demokratický centralismus slučuje jednotnou čin-

nost strany, její pevnou organizační výstavbu a přísnou stranickou disciplínu s nejší vnitrostranickou demokracií a iniciativou komunistů. Demokratický centralismus v organizační výstavbě znamená, že

- a) všechny vedoucí stranické orgány se volí zdola až nahoru;
- b) stranické orgány pravidelně skládají účty a podávají zprávy o své činnosti stranickým organizacím, které je zvolily, a vyšším orgánům;
- c) menšina a jednotlivci se disciplinovaně podřizují rozhodnutím většiny;
- d) usnesení vyšších orgánů jsou bezpodmínečně závazná pro všechny nižší orgány;
- e) stranické orgány a organizace se mohou pravoplatně usnášet, je-li přítomna nejméně polovina jejich členů nebo delegátů.

20. Strana je budována podle územní a výrobní zásady. Základní organizace se zřizují v zásadě podle pracovišť a místa bydliště komunistů a sdružují se do okresních a krajských organizací; organizace, jejíž působnost se vztahuje na příslušné území, je zpravidla nadřizena všem stranickým organizacím působícím v částech tohoto území.

21. V souladu s politikou strany řeší každá organizace tvůrčím způsobem úkoly v obvodu své působnosti, vede členy strany k odpovědnosti za plnění

stranických usnesení a povinností vyplývajících ze svěřených funkcí, dbá, aby členové strany byli zárukou, že státní, hospodářské a společenské orgány a organizace budou důsledně plnit své poslání ve veřejném a hospodářském životě v duchu politiky a usnesení strany.

22. Nejvyšším orgánem stranické organizace je pro základní organizace členská schůze, pro okresní a krajské organizace konference, pro územní organizaci strany na Slovensku sjezd Komunistické strany Slovenska a pro Komunistickou stranu Československa sjezd Komunistické strany Československa.

Rozhodnutí stranických orgánů je pravoplatné, jestliže pro ně hlasovala nadpoloviční většina přítomných.

Ustavení a zrušení základní organizace schvaluje okresní výbor. Je-li činnost základní organizace v rozporu s politikou strany a organizace porušuje stanovy, neplní usnesení sjezdu a ústředního výboru KSČ nebo je v hluboké pasivitě, může krajský výbor po projednání s okresním výborem tuto základní organizaci rozpustit. Okresní výbor posoudí postoje jednotlivých členů a kandidátů, vyvodí závěry podle stanov strany a rozhodne o jejich zařazení do jiných základních organizací.

Vyšší stranický orgán má právo zrušit usnesení nižšího orgánu, je-li v rozporu se stanovami strany.

Vyšší stranický orgán je povinen projednat připomínky nižšího stranického orgánu a dát na ně odpověď.

23. Členské schůze, konference a sjezdy volí výbory, které řídí veškerou práci příslušných stranických organizací mezi členskými schůzemi, konferencemi a sjezdy v obvodu své působnosti.

Při volbách stranických výborů se o každém návrhu hlasuje jednotlivě, přičemž mají všichni členové strany právo na odmítnutí a kritiku navržených členů a kandidátů nového výboru.

Zvoleni jsou ti, pro které hlasovala nadpoloviční většina přítomných členů organizace na členské schůzi nebo delegátů na konferenci nebo sjezdu. Toto rozhodnutí je závazné pro všechny členy.

24. Při volbách stranických výborů, počínaje výborem základní organizace až po ústřední výbor, se dbá o soustavný příliv nových sil při zachování kontinuity řízení.

Do stranických výborů jsou voleni bez ohledu na dosavadní funkce nejosvědčenější bojovníci za politiku strany, zkušení organizátoři, socialismu oddaní a politicky vyspělí komunisté ze všech úseků našeho života.

Stranické orgány, které jsou voleny na konferencích a sjezdech, mají ve výjimečných případech v průběhu celého volebního období právo kooptace

až do 10 % celkového počtu zvolených členů. Kooptace nabývá platnosti po potvrzení vyšším stranickým orgánem (počínaje okresním výborem a okresní kontrolní a revizní komisí). Ústřední výbor KSC a ústřední kontrolní a revizní komise KSC rozhodují o kooptaci svých členů s konečnou platností.

25. Nejvyšší zásadou stranického vedení, jednání a rozhodování všech stranických orgánů a organizací od ústředního výboru až po základní organizace je kolektivnost. Uplatňování zásady kolektivního vedení je nezbytnou podmínkou správnosti přijatých usnesení, správné výchovy a rozmístování kádrů a zaručuje širokou iniciativu členstva strany zaměřenou k jednotnému cíli v duchu politiky strany.

Zásada kolektivnosti nijak neoslabuje osobní odpovědnost za provedení uložených úkolů.

Kult osobnosti a s ním spojené porušování vnitrostranické demokracie snižují úlohu strany a lidových mas, jsou neslučitelné s leninskými zásadami stranického života a nemohou být ve straně trpěny.

26. Svobodné a věcné projednávání otázek stranické politiky ve volených stranických orgánech, na konferencích a členských schůzích, na aktivech a jiných stranických shromážděních je nezadatelným právem každého člena strany. Široká vnitrostranická

demokracie vytváří předpoklady pro plný rozvoj kritiky a sebekritiky i pro trvalé upevňování stranické odpovědnosti a disciplíny; stranická disciplína musí být uvědomělá, nikoli mechanická. K soustavnému rozvoji vnitrostranické demokracie přispívá zejména zvyšování aktivity a iniciativy všech organizací a členů strany, jejich účast na tvůrčí stranické práci.

Výrazem kolektivnosti a vnitrostranické demokracie jsou celostranické nebo celostátní diskuse, o kterých rozhoduje a které organizuje ústřední výbor k projednání otázek dalšího politického i organizačního vývoje strany nebo hospodářského a kulturního rozvoje společnosti. Diskuse ve straně vychází vždy z ideologických základů marxismu-leninismu. Smyslem diskuse je všestranně projednat předložené otázky, dále posílit ideovou a organizační jednotu strany a její spojení s lidem.

27. Stranické výbory pracují systematicky s aktivem, svolávají schůze aktivu k projednání úkolů a vypracování praktických opatření pro jejich splnění, využívají zkušeností a námětů aktivu a za jeho pomoci organizují pracující k plnění úkolů ve výrobě i při rozvoji celého života společnosti.

Stranické výbory informují prostřednictvím aktivu stranické organizace o své činnosti a zároveň si jeho prostřednictvím doplňují přehled o plnění usnesení v jednotlivých místech.

Aktiv věcně projednává a provádí stranická usnesení; je nepřipustné svolávat jej k formálnímu projednávání usnesení.

Okresní a krajské výbory, ústřední výbor Komunistické strany Slovenska a ústřední výbor Komunistické strany Československa volí ze svých členů a kandidátů a z řad členů aktivu komise, které svou činností pomáhají těmto orgánům při rozpracování a uskutečňování politických, ideologických a ekonomických úkolů strany.

28. Základní organizace a všechny stranické orgány jsou povinny zabezpečovat za široké účasti pracujících včasnou a účinnou kontrolu plnění stranických usnesení, činit opatření k nápravě zjištěných nedostatků a informovat o stavu provedených opatření vyšší stranické orgány. Stranické orgány a základní organizace využívají ve své činnosti poznatků orgánů lidové kontroly a vyvozují z nich stranické závěry.

IV

Nejvyšší orgány strany

29. Nejvyšším orgánem Komunistické strany Československa je sjezd strany. Řádný sjezd svolává

ústřední výbor jednou za pět let. Mimořádný sjezd strany svolává ústřední výbor buď z vlastní iniciativy, nebo na žádost nejméně jedné třetiny všech členů strany. Svolání sjezdu a pořad jednání oznámí ústřední výbor osm týdnů před sjezdem.

Sjezd se může pravoplatně usnášet, je-li na něm zastoupena nejméně polovina všech členů strany.

Pravidla o zastoupení členů strany a způsob volby delegátů určuje ústřední výbor Komunistické strany Československa. Členové a kandidáti ústředního výboru KSČ a členové ústřední kontrolní a revizní komise, pokud nejsou zvoleni řádnými delegáty, zúčastní se sjezdu s hlasem poradním.

30. Sjezd strany:

- a) projednává a schvaluje zprávu ústředního výboru Komunistické strany Československa a zprávu ústřední kontrolní a revizní komise;
- b) určuje linii strany v otázkách vnitřní a zahraniční politiky, projednává a řeší nejzávažnější otázky dalšího rozvoje socialistické společnosti, schvaluje program a stanovy strany;
- c) volí ústřední výbor Komunistické strany Československa, ústřední kontrolní a revizní komisi a stanoví jejich složení; členem

ústředního výboru a ústřední kontrolní a revizní komise může být zvolen jen ten, kdo je členem strany nejméně osm let.

31. Ústřední výbor Komunistické strany Československa řídí v období mezi sjezdy veškerou práci strany, zejména:

- a) rozpracovává a řeší v duchu usnesení sjezdů strany otázky dalšího rozvoje socialistické společnosti, vnitřní a zahraniční politiky;
- b) soustřeďuje činnost stranických orgánů a organizací na důsledné uskutečňování vytyčené linie, řídí nižší stranické orgány a pomáhá jim rozvíjet politickou a organizačtorskou práci; řídí Lidové milice; kontroluje plnění stranických usnesení; vytváří a řídí různé instituce a podniky strany;
- c) usměrňuje a kontroluje činnost federálních a republikových zastupitelských orgánů, vlád a ostatních ústředních státních orgánů, Národní fronty a ústředních orgánů společenských organizací prostřednictvím komunistů a stranických skupin; zaměřuje jejich činnost na důsledné prosazování a provádění politiky strany, vede je k tomu, aby zabezpečovaly včasné plnění úkolů státního plánu, co nejhospodárněji využí-

valy všech prostředků a zabezpečovaly společenské potřeby, a to za nejširší účasti pracujících; vedoucí funkcionáři pověřeni ústředním výborem prací ve státních, společenských, hospodářských a ostatních orgánech odpovídají ústřednímu výboru za uskutečňování politiky strany na svěřeném úseku a v jejím smyslu iniciativně, s tvůrčím přístupem rozvíjejí účinnou řídicí činnost, předkládají ústřednímu výboru návrhy a doporučení ke stanovení hlavních směrů k dalšímu rozvoji společnosti a zprávy o plnění úkolů;

- d) schvaluje návrhy na členy federální vlády a jiné vedoucí funkcionáře ústředních organizací a institucí; na tajemníky ústředního výboru Komunistické strany Slovenska a vedoucí tajemníky krajských výborů strany; jmenuje hlavního redaktora Rudého práva;
- e) zastupuje stranu ve styku s jinými stranami;
- f) pravidelně informuje stranické organizace o své práci;
- g) schvaluje celkový rozpočet strany a kontroluje jeho plnění, rozděljuje materiální a finanční prostředky strany a stanoví výši členských příspěvků; řídí a spravuje hospo-

daření ústředního výboru, jeho podniků a institucí;

- h) doplňuje ústřední výbor z kandidátů zvolených sjezdem, jestliže ubude jeho členů;
- ch) pro praktické provádění a kontrolu usnesení zřizuje oddělení a odbory.

32. Ústřední výbor se schází nejméně třikrát do roka. Kandidáti ústředního výboru a předseda ústřední kontrolní a revizní komise se účastní zasedání ústředního výboru s právem poradního hlasu.

Ústřední výbor podle povahy projednávaných otázek zve k aktivní účasti na svých plenárních schůzích další funkcionáře stranických orgánů, společenských organizací, státních a hospodářských orgánů a pracovníky vědy a kultury.

33. Ústřední výbor volí ze svých členů:

předsednictvo k řízení práce mezi plenárními zasedáními ústředního výboru, sekretariát k řízení běžné práce, hlavně organizování kontroly plnění usnesení a pro výběr kádrů, generálního tajemníka a tajemníky ústředního výboru.

Generální tajemník, tajemníci ústředního výboru a předseda ústřední kontrolní a revizní komise musí být nejméně deset let členy strany.

Předsednictvo a sekretariát podávají ústřednímu výboru zprávy o své činnosti.

34. Ústřední kontrolní a revizní komise:

- a) sleduje dodržování stanov strany a norem stranického života; napomáhá k upevňování ideové a organizační jednoty strany; kontroluje plnění usnesení sjezdu a ústředního výboru, zaměřuje se na prohlubování účinnosti stranické kontrolní činnosti, volá k odpovědnosti komunisty, kteří porušují linii strany a stanovy strany, stranickou a státní disciplínu, i ty, kdož porušují stranickou morálku; dbá o včasné a správné vyřizování námětů, připomínek a stížností podávaných ústřednímu výboru;
- b) reviduje hospodaření všech stranických organizací, podniků, institucí a zařízení; kontroluje pořádek v evidenci členů a působí na zvyšování úrovně vedení stranické administrativy všech stranických organizací;
- c) na základě rozhodnutí orgánů ústředního výboru provádí disciplinární řízení; zkoumá odvolání členů strany podávaná ústřednímu výboru proti rozhodnutí krajských výborů strany a ústředního výboru Komunistické strany Slovenska v členských otázkách a rozhoduje o nich;

d) k řešení členských otázek volí ze svých členů vedení.

Ústřední kontrolní a revizní komise pracuje podle stanov strany a směrnic ústředního výboru KSČ. Sjezdu a ústřednímu výboru KSČ podává zprávy o své činnosti a výsledcích kontroly.

Předsedu ústřední kontrolní a revizní komise potvrzuje do funkce ústřední výbor KSČ.

Kontrolní a revizní komise zvolené na sjezdu Komunistické strany Slovenska a na krajských a okresních konferencích mají obdobná práva a úkoly v rámci příslušné územní organizace strany.

35. V období mezi sjezdy strany může ústřední výbor svolat celostátní konferenci k projednání náležitých otázek politiky strany a k rozpracování dalšího postupu při plnění linie stanovené sjezdem. Prostřednictvím konference podává straně souhrnné zprávy o své činnosti.

Počet delegátů a způsob jejich volby stanoví ústřední výbor.

36. Usnesení celostátní konference je po schválení ústředním výborem závazné pro všechny organizace a členy strany.

*Organizace a nejvyšší orgány strany
na Slovensku*

37. Územní organizací Komunistické strany Československa na Slovensku je Komunistická strana Slovenska, kterou tvoří krajské organizace strany na Slovensku. Komunistická strana Slovenska se ve své činnosti řídí usneseními sjezdu a ústředního výboru Komunistické strany Československa.

38. Nejvyšším orgánem Komunistické strany Slovenska je sjezd Komunistické strany Slovenska a v období mezi sjezdy ústřední výbor Komunistické strany Slovenska.

39. Se souhlasem ústředního výboru Komunistické strany Československa svolává ústřední výbor Komunistické strany Slovenska řádný sjezd jednou za pět let.

Mimořádný sjezd Komunistické strany Slovenska může být svolán se souhlasem ústředního výboru Komunistické strany Československa, požádá-li o to nejméně jedna třetina členů základních organizací strany na Slovensku, nebo na žádost ústředního výboru Komunistické strany Slovenska; v naléhavém případě může mimořádný sjezd KSS svolat

ústřední výbor Komunistické strany Československa.

Svolání sjezdu Komunistické strany Slovenska a pořad jednání oznámí ústřední výbor Komunistické strany Slovenska osm týdnů před sjezdem.

Delegáti sjezdu jsou voleni na krajských konferencích podle pravidel, která stanoví ústřední výbor Komunistické strany Slovenska v dohodě s ústředním výborem Komunistické strany Československa.

Členové a kandidáti ústředního výboru KSS a členové ústřední kontrolní a revizní komise, pokud nejsou zvoleni řádnými delegáty, zúčastní se sjezdu s hlasem poradním.

40. Sjezd Komunistické strany Slovenska:

- a) projednává a schvaluje zprávu ústředního výboru Komunistické strany Slovenska, zprávu ústřední kontrolní a revizní komise a popřípadě jiných orgánů;
- b) projednává úkoly strany na Slovensku;
- c) volí ústřední výbor Komunistické strany Slovenska a ústřední kontrolní a revizní komisi KSS; členem ústředního výboru Komunistické strany Slovenska a ústřední kontrolní a revizní komise může být zvolen jen ten, kdo je členem strany nejméně osm let.

41. Ústřední výbor Komunistické strany Slovenska provádí usnesení ústředního výboru Komunis-

tické strany Československa na Slovensku, řeší politické a organizační otázky strany v souhlase s ústředním výborem Komunistické strany Československa, rozmisťuje kádry a kontroluje práci krajských organizací na Slovensku, rozpracovává otázky národní a regionální povahy v souladu s celostátními a celospolečenskými zájmy; podává ústřednímu výboru Komunistické strany Československa pravidelné zprávy o své činnosti.

Ústřední výbor Komunistické strany Slovenska navrhuje ústřednímu výboru Komunistické strany Československa pracovníky ze slovenských krajů do vyšších stranických a veřejných funkcí; schvaluje svůj rozpočet a kontroluje jeho plnění, řídí a spravuje hospodaření ústředního výboru Komunistické strany Slovenska a jeho podniků a institucí.

Ústřední výbor Komunistické strany Slovenska, vycházející z usnesení ústředního výboru Komunistické strany Československa, usměrňuje a kontroluje práci Slovenské národní rady, vlády SSR a společenských organizací na Slovensku prostřednictvím stranických skupin.

42. Ústřední výbor Komunistické strany Slovenska se schází nejméně třikrát do roka. Kandidáti ústředního výboru a předseda ústřední kontrolní a revizní komise se účastní zasedání ústředního výboru Komunistické strany Slovenska s právem poradního hlasu.

43. Ústřední výbor Komunistické strany Slovenska volí ze svých členů:

předsednictvo k řízení politické, organizačnické a výchovné práce v období mezi zasedáními ústředního výboru Komunistické strany Slovenska, sekretariát k řízení běžné práce, hlavně organizování kontroly plnění usnesení a pro výběr kádrů, prvního tajemníka a tajemníky ústředního výboru.

První tajemník a tajemníci ÚV KSS musí být nejméně deset let členy strany.

Předsednictvo a sekretariát podávají ústřednímu výboru zprávy o své činnosti.

VI

Krajské a okresní organizace strany

44. Krajské a okresní organizace strany se ve své činnosti řídí stanovami strany, usneseními sjezdu a ústředního výboru Komunistické strany Československa; v okruhu své působnosti zabezpečují uskutečňování politiky strany.

Krajské výbory strany v souladu s politickou linií strany a na základě národohospodářského plánu pracují na základních směry rozvoje kraje, řídí okresní výbory strany a pomáhají jim v jejich činnosti; vedou

funkcionáře, které pověřily prací v krajských, státních, hospodářských, společenských a ostatních orgánech, k důslednému uskutečňování politiky strany na svěřených úsecích.

Okresní výbory strany řídí základní organizace, městské, místní, celozávodní a podnikové výbory a pomáhají jim při uskutečňování politických, ideologických a ekonomických úkolů strany, dbají, aby stranické organizace rozvíjely samostatnou iniciativní činnost, k tomu účelu organizují výchovu jejich funkcionářů; usilují, aby komunisté soustavně rozšiřovali stranický vliv mezi pracujícími a občany.

45. Hlavní povinností krajských a okresních organizací strany a jejich vedoucích orgánů je:

- a) soustřeďovat úsilí všech komunistů i ostatních pracujících k všestrannému rozvíjení národního hospodářství, k plnění úkolů státního plánu v průmyslu a zemědělství; v souladu se státním národohospodářským plánem určovat základní politickoekonomické směrnice pro všestranný rozvoj krajů a okresů, pro uspokojování potřeb celé společnosti maximálně využívat všech zdrojů v krajích a okresech, bojovat za nejvyšší hospodárnost a proti všem nezdravým lokálním tendencím; zabezpečovat úkoly spojené s dalším zvyšováním

hmotné a kulturní úrovně pracujících;

- b) řídit ideologickou práci, organizovat studium marxismu-leninismu a výchovu členů strany i ostatních pracujících, řídit a kontrolovat místní tisk a činnost kulturních a osvětových zařízení;

- c) usměrňovat a kontrolovat práci národních výborů, odborových orgánů a dalších společenských organizací prostřednictvím komunistů a stranických skupin; vést je k tomu, aby rozvíjely takovou činnost, která povede k stále širší účasti pracujících na řízení a správě a k plnému využívání jejich iniciativy; posilovat odpovědnost a podporovat samostatný tvůrčí přístup vedoucích funkcionářů a pracovníků k plnění stranických usnesení; dbát, aby nedocházelo k nahrazování státních, hospodářských a společenských orgánů, nepřipouštět směšování úlohy stranických a jiných orgánů a zbytečnou dvoukolejnost v práci;
- d) důsledně provádět výběr a rozmístování kádrů podle zásad stanovených ústředním výborem strany a pečovat o jejich výchovu; kádrově posilovat rozhodující řídicí články průmyslové a zemědělské výroby a národních výborů;

- e) kontrolovat, jak se plní usnesení ústředního výboru a usnesení vlastní, zobecňovat nejlepší zkušenosti ze stranické práce a výrobní praxe a organizovat jejich rozšiřování;
- f) iniciativně předkládat vyšším stranickým orgánům návrhy na řešení závažných otázek politického, hospodářského a kulturního rozvoje kraje a okresu; soustavně informovat vyšší orgány strany a základní organizace o své činnosti;
- g) rozdělovat v rámci své působnosti prostředky strany; schvalovat rozpočet krajské a okresní organizace a kontrolovat jeho plnění, řídit a spravovat hospodaření krajského a okresního výboru a jeho institucí.

46. Krajskou organizaci tvoří všechny okresní organizace strany v kraji.

Městské organizace v Praze a Bratislavě jsou postaveny naroveň krajským organizacím; tvoří je obvodní organizace na území města Prahy a Bratislavy, které mají práva okresních organizací.

47. Okresní organizaci tvoří všechny základní organizace strany v okrese.

Ve velkých městech může ústřední výbor KSČ postavit městskou organizaci strany, kterou tvoří všechny základní organizace ve městě, naroveň okresním organizacím. V těchto městských organizacích je

možno tvořit obvodní výbory, které pracují s právy místních výborů strany.

Ústřední výbor KSČ může podle potřeby ustanovovat i jiné stranické organizace, přiznat jim některá práva okresních výborů anebo je postavit naroveň okresním organizacím.

Vedoucí orgány krajské organizace strany

48. Nejvyšším orgánem krajské organizace je krajská konference a v období mezi konferencemi krajský výbor.

Řádnou krajskou konferenci svolává krajský výbor jednou za dva až tři roky. Mimořádná krajská konference může být svolána se souhlasem ústředního výboru strany, požádá-li o to nejméně jedna třetina členů základních organizací kraje; z naléhavých důvodů může mimořádnou krajskou konferenci svolat také krajský nebo ústřední výbor Komunistické strany Československa.

Svolání krajské konference a pořad jednání mají být oznámeny okresním organizacím čtyři týdny před konferencí. Delegáti jsou voleni na okresních konferencích konaných před krajskou konferencí podle pravidel, která určí krajský výbor v dohodě s ústředním výborem.

Delegáti řádně zvolení na okresních konferencích

mají hlas rozhodující. Členové a kandidáti krajského výboru a členové kontrolní a revizní komise, pokud nejsou zvoleni řádnými delegáty, účastní se krajské konference s hlasem poradním.

49. Krajská konference:

- a) projednává a schvaluje zprávu o činnosti krajského výboru a zprávu kontrolní a revizní komise; projednává i další otázky stranické, hospodářské a kulturní výstavby; stanoví hlavní úkoly krajské organizace pro další období vyplývající z usnesení sjezdů, celostátních konferencí a ústředního výboru strany;
- b) volí krajský výbor, kontrolní a revizní komisi a delegáty na sjezd strany; členem krajského výboru a kontrolní a revizní komise může být zvolen jen ten, kdo je členem strany nejméně pět let.

50. Krajský výbor se schází nejméně šestkrát do roka, řeší v souladu s politikou strany naléhavé otázky rozvoje kraje a okresů, kontroluje plnění usnesení a rozmisťuje kádry.

Kandidáti krajského výboru a předseda kontrolní a revizní komise se účastní schůzí s právem poradního hlasu.

51. Krajský výbor volí ze svých členů předsednictvo, sekretariát a tajemníky krajského výboru.

Vedoucí tajemník krajského výboru musí být nejméně deset let členem strany.

Předsednictvo krajského výboru řídí v době mezi zasedáními krajského výboru práci, organizuje a kontroluje plnění usnesení.

Sekretariát krajského výboru řídí a kontroluje práci oddělení krajského výboru a jeho pracovníků.

Předsednictvo a sekretariát podávají o své činnosti zprávy krajskému výboru.

Vedoucí orgány okresní organizace strany

52. Nejvyšším orgánem okresní organizace je okresní konference a v období mezi konferencemi okresní výbor strany.

53. Řádnou okresní konferenci svolává okresní výbor jednou za dva až tři roky. Mimořádná konference může být svolána se souhlasem ústředního výboru na žádost nejméně jedné třetiny členů základních organizací v okrese nebo na návrh okresního výboru nebo vyšších stranických orgánů.

Delegáti na okresní konferenci se volí na členských schůzích základních organizací podle pravidel, která určuje krajský výbor v dohodě s ústředním výborem.

Členové a kandidáti okresního výboru a členové kontrolní a revizní komise, pokud nejsou zvoleni řádnými delegáty, účastní se okresní konference s hlasem poradním.

54. Okresní konference:

- a) projednává a schvaluje zprávu o činnosti okresního výboru a zprávu kontrolní a revizní komise; projednává i další otázky stranické, hospodářské a kulturní výstavby okresu; stanoví hlavní úkoly okresní organizace pro další období vyplývající z usnesení vyšších stranických orgánů;
- b) volí okresní výbor, kontrolní a revizní komisi a delegáty na krajskou konferenci; členem okresního výboru a kontrolní a revizní komise může být jen ten, kdo je členem strany nejméně čtyři roky.

55. Okresní výbor schvaluje ustavení základních organizací strany, řídí a kontroluje jejich činnost; vede evidenci členů strany.

56. Okresní výbor se schází nejméně šestkrát do roka.

Kandidáti okresního výboru a předseda kontrolní a revizní komise se účastní schůzí okresního výboru s právem poradního hlasu.

57. Okresní výbor volí ze svých členů předsednictvo a tajemníky okresního výboru. Vedoucí tajemník okresního výboru musí být nejméně osm let členem strany.

Předsednictvo okresního výboru řídí v době mezi zasedáními okresního výboru práci, organizuje a

kontroluje plnění usnesení. Řídí a kontroluje práci oddělení okresního výboru a jeho pracovníků. O své činnosti podává zprávu okresnímu výboru strany.

VII

Městské, místní, celozávodní a podnikové výbory

58. V městech se tvoří se souhlasem okresního výboru městské výbory strany, v ostatních místech, kde je více základních organizací, se tvoří místní výbory strany; ve velkých závodech a podnicích, kde je více základních organizací, tvoří se se souhlasem krajského výboru celozávodní výbory strany nebo se souhlasem ústředního výboru strany podnikové výbory strany.

Městské, místní, celozávodní a podnikové výbory pomáhají okresnímu výboru strany v denním řízení a usměrňování činnosti základních organizací k plnění hlavních úkolů v závodech, podnicích, ve městech a obcích.

Ve velkých podnicích celostátního významu a městech může ústřední výbor KSČ přiznat podnikovým, celozávodním a městským výborům některá práva okresních výborů strany.

59. Hlavní povinností městského, místního výboru je:

- a) spolu se základními organizacemi soustřeďovat úsilí všech komunistů, ostatních pracujících a občanů k uskutečňování politiky strany, rozvíjení politického, hospodářského a kulturního života města nebo obce; rozvíjet k tomu masovou politickou práci mezi občany, podněcovat iniciativu a aktivitu obyvatelstva při správě záležitostí města či obce;
- b) vést komunisty-funkcionáře národního výboru, společenských organizací a vedoucí pracovníky v místním průmyslu, zemědělských závodech, službách, obchodě, zdravotnictví a školství k důslednému uskutečňování stranických usnesení a usilovat o soustavné zkvalitňování všech služeb při uspokojování materiálních a kulturních potřeb obyvatelstva; stranickopolitickou a výchovnou práci napomáhat k trvalému zvyšování účasti občanů na správě záležitostí obce, k posilování úlohy národního výboru, jeho komisí a aktivu dobrovolných pracovníků; vést je k odhalování a využívání místních zdrojů a rezerv; bojovat proti všem nezdravým místním tendencím;

- c) organizovat ideologickou práci ve městě nebo obci, výchovu stranického aktivu, pečovat o komunistickou výchovu členů strany i ostatních občanů;
- d) navrhopvat kandidáty do městského nebo místního národního výboru, ostatní kádrové otázky řešit v rozsahu stanoveném okresním výborem.

60. Hlavní povinností celozávodního a podnikového výboru je:

- a) vést spolu se základními organizacemi všechny pracující k plnění státního plánu, napomáhat rozvoji socialistické soutěže a nové techniky, pečovat o uplatňování pokrokových metod, vědeckých poznatků a zkušeností nejlepších pracovníků ve výrobě, střežit a zabezpečovat ve veškeré činnosti závodů nebo podniku celospolečenské zájmy a bojovat proti všem nezdravým lokálním tendencím; vést hospodářské vedení závodu nebo podniku k tomu, aby vytvářelo dobré podmínky pro účast pracujících na řízení výroby a pro plnění úkolů národohospodářského plánu, a tím napomáhat politickovýchovné práci základních organizací strany na pracovištích; uplatňovat právo kontroly činnosti hos-

- podářského vedení závodu nebo podniku;
- b) spolu se základními organizacemi provádět cílevědomou výchovu, výběr a rozmístování kádrů v závodech; pečovat o soustavný růst politické a odborné úrovně všech pracujících;
 - c) pečovat o soustavný růst úrovně stranicko-politické a organizační práce základních organizací; pomáhat základním organizacím ve výchovné práci a při zabezpečování všech politických a hospodářských úkolů;
 - d) rozvíjet práci organizací ROH a SSM a vést je k zabezpečování hlavních politických, ekonomických a kulturně výchovných úkolů v celém závodě.

Celozávodní nebo podnikové výbory se opírají ve veškeré své činnosti o základní organizace strany v závodech a podnicích a přispívají k soustavnému posilování jejich úlohy.

61. Členové a kandidáti městského, místního, celozávodního a podnikového výboru se volí na všeplenárních schůzích komunistů nebo na konferencích delegátů všech základních organizací v místě, závodě nebo podniku na dobu dvou až tří let. Městské, místní, celozávodní a podnikové výbory volí ze svého středu předsedu, který musí být nejméně pět let členem strany. O své činnosti informují okresní

výbor a základní organizace strany v okruhu své působnosti.

Městské, místní, celozávodní a podnikové výbory projednávají a schvalují rozpočty základních organizací strany v místě, závodě nebo podniku, kontrolují jejich plnění a předkládají svůj rozpočet okresnímu výboru strany.

Městské, místní, celozávodní a podnikové konference nebo všeplenární schůze volí kontrolní a revizní komise.

VIII

Základní organizace strany

62. Základní organizace jsou základem strany. Působí bezprostředně mezi pracujícími, stmelují je kolem Komunistické strany Československa, sjednocují jejich úsilí při budování socialistické společnosti. V okruhu své působnosti — v živém styku s pracujícími — se aktivně podílejí na vytváření a uskutečňování politiky strany, řeší a zabezpečují všechny místní politické, ekonomické a ideově výchovné úkoly strany, které jsou v popředí zájmu pracujících, v souladu s cíli a potřebami celé společnosti. Odpovídají za to, že politika strany bude uskutečňována každodenní masovou politickou prací komunistů

mezi pracujícími, jejich příkladným postojem k plnění úkolů na pracovištích i účastí na společenském životě v místě bydliště.

Základní organizace se tvoří podle směrnic ústředního výboru KSČ v závodech, dopravních a obchodních organizacích, na státních statcích, v strojních a traktorových stanicích, v jednotných zemědělských družstvech, úřadech, školách, institucích, v jednotkách ozbrojených sil, na vesnicích, ve městech apod., je-li tam nejméně pět členů strany.

63. V podnicích, závodech a úřadech, kde je větší počet členů strany, se mohou tvořit základní organizace v dílnách, provozech, na stavbách a výrobních úsecích. Tyto základní organizace volí na celozávodních stranických schůzích nebo konferencích delegátů celozávodní nebo podnikový výbor.

Základní organizace, které mají větší počet členů, mohou vytvářet dílčí organizace strany. Základní a dílčí organizace ustavují podle pracovních úseků, brigád apod. stranické skupiny, které si volí vedoucího. Úkolem stranických skupin je organizovat plnění usnesení členské schůze základní organizace v okruhu své působnosti a dbát, aby všichni členové správně plnili své základní povinnosti.

64. Právo základní organizace přijímat a vylučovat členy, ukládat stranické tresty, volit delegáty na konferenci, hospodařit podle rozpočtu mohou udělovat

okresní výbory i dílčími organizacím ve velkých průmyslových závodech, ve velkých jednotných zemědělských družstvech a na státních statcích.

65. Nejvyšším orgánem základní organizace a školou výchovy komunistů je členská schůze. Vytýčuje v souladu s politikou strany hlavní směry a úkoly pro politickou, organizátorskou a ideově výchovnou práci v okruhu působnosti základní organizace, jedná a rozhoduje o hlavních úkolech pracoviště a míst a o připomínkách a námětech pracujících. Vyzbrojuje komunisty zkušenostmi a argumenty pro politickou práci. Přijímá usnesení, ukládá úkoly členům strany, určuje způsob jejich provádění a kontrolu plnění. Posuzuje v duchu stanovené linie strany činnost výboru a celé organizace, všech funkcionářů a členů.

Aktivní účast na členské schůzi a plnění jejího usnesení jsou základními povinnostmi každého člena strany.

Členská schůze se koná jednou za měsíc. Schůzi připravuje výbor zpravidla se všemi členy organizace v těsné spolupráci se širokým aktivem. K jednání členské schůze mohou být podle povahy projednávaných problémů přizváni nečlenové strany, zejména přední pracovníci z výroby, funkcionáři státních a hospodářských orgánů a ostatních společenských organizací; organizace se s nimi radí, jak nejlépe řešit problémy a splnit směrnice strany.

Ve velkých základních organizacích, kde je několik dílčích organizací, se členská schůze základní organizace svolává v termínech stanovených výborem základní organizace nebo na žádost dílčích organizací, nejméně však jednou za tři měsíce. Dílčí organizace konají členskou schůzi jednou za měsíc.

66. Ustavující nebo výroční členská schůze volí výbor základní nebo dílčí organizace, a to na dobu dvou let; počet členů stanoví okresní výbor. Organizace do deseti členů volí tříčlenný výbor nebo podle podmínek se souhlasem okresního výboru důvěrníka a jeho zástupce.

67. Výbor základní a dílčí organizace volí předsedu, který musí být nejméně tři roky členem strany. Výjimku může stanovit okresní výbor.

Výbor zajišťuje plnění usnesení členské schůze, v souladu s ním řídí veškerou práci stranické organizace mezi členskými schůzemi. O své činnosti a stavu organizace podává každý měsíc zprávu členské schůzi.

Výbor základní organizace pověřuje dva až tři členy kontrolou hospodaření finančními a jinými prostředky základní organizace a kontrolou, jak jsou dodržovány směrnice ústředního výboru o vedení členské evidence a stranické administrativy.

68. Úkolem základní organizace strany je:

- a) uskutečňovat politiku strany v okruhu své

působnosti; politicky a ideově vyzbrojovat komunisty a nečleny strany, rozvíjet a organizovat jejich iniciativu při plnění úkolů dalšího rozvoje socialistické společnosti; bojovat za splnění úkolů hospodářského plánu závodů a pracovišť, dbát o soustavné zvyšování produktivity práce rozvojem a uplatňováním nové techniky, bojovat za nejvyšší hospodárnost a kvalitu výroby, za maximální využívání vnitřních rezerv, za správné uplatňování hmotných a morálních podnětů; vytvářet podmínky pro rozšiřování účasti pracujících v socialistickém soutěžení; pečovat o růst kvalifikace a vzdělanosti pracujících, vést je k uvědomělému komunistickému vztahu k práci, k dodržování státní a pracovní disciplíny, k rozmnožování společenského bohatství a ke všestrannému zlepšování životního a pracovního prostředí;

- b) přijímat nové členy do Komunistické strany Československa, organizovat jejich výchovu a dbát, aby si osvojili program a stanoví strany;
- c) organizovat aktivní účast komunistů při řešení a zabezpečování všech úkolů a usnesení stranické organizace, s vědomím

odpovědnosti strany za každého svého kandidáta a člena vést komunisty k příkladnosti v práci a k důslednému dodržování zásad komunistické morálky, k oddanosti straně a lidu, pečovat o politickou a odbornou výchovu komunistů;

- d) neustále upevňovat a střežit ideovou a organizační jednotu strany; organizovat pro komunisty a ostatní pracující studium marxismu-leninismu těsně spjaté s praxí socialistické a komunistické výstavby, bojovat proti buržoazní ideologii a všem pokusům o revizionistické zkreslování marxismu-leninismu nebo o jeho dogmatický výklad;
- e) organizovat účinnou masovou politickou práci, vysvětlovat politiku strany a získávat pro ni pracující, radit se s nimi o všech závažných otázkách, svolávat veřejné stranické schůze a projednávat na nich s pracujícími závažné problémy, závodů či místa a otázky vnitřní a zahraniční politiky;
- f) provádět agitační a výchovnou práci mezi pracujícími, vychovávat je v duchu komunismu, bojovat proti individualismu a všem přežitkům; vést pracující k nejširší účasti na řízení státních a veřejných záležitostí;

vést cílevědomou uvědomovací práci mezi organizátory výroby, mistry a techniky a pomáhat tak zvyšovat jejich odpovědnost za plnění výrobních úkolů, dodržování technických a technologických opatření a za organizaci práce, radit se s nimi a využívat jejich znalostí a zkušeností v politickoorganizačnické činnosti;

- g) vytvářet podmínky pro rozvoj kritiky a sebekritiky, nesmiřitelně vystupovat proti jakémukoli jejímu potlačování, bojovat proti byrokratismu, plýtvání státními prostředky, neodpovědnosti a neukázněnosti, pohodlnictví a proti všem nedostatkům, které brzdí rozvoj socialistické společnosti;
- h) cílevědomě se starat o přípravu lidí, o správný výběr, výchovu a rozmisťování kádrů v závodech, jednotlivých zemědělských družstvech a státních statcích, v místech apod., kontrolovat jejich činnost a sou-družsky jim pomáhat v práci;
- ch) pomáhat v práci vyšším stranickým orgánům, radit se s nimi a skládat jim účty ze své činnosti;
- i) aktivně se podílet na řešení hlavních úkolů rozvoje města nebo obce, usilovat o vytváření socialistického životního stylu, pro-

středí a vztahů mezi lidmi; vést všechny komunisty v místě bydliště k rozvíjení pracovní a společenské aktivity občanů; podněcovat iniciativu společenských organizací v závodech a místech, vést komunisty-funkcionáře společenských organizací a místních národních výborů k důslednému zabezpečování politiky strany na svěřených úsecích.

69. Stranické organizace ve výrobních, dopravních a obchodních závodech a podnicích, ve strojních a traktorových stanicích, na státních statcích, v jednotných zemědělských družstvech, v projektových organizacích, konstrukčních kancelářích a výzkumných ústavech bezprostředně spojených s výrobou mají právo kontrolovat, jak vedení podniku nebo ústavu uskutečňuje úkoly hospodářské politiky strany a státu, zabezpečuje řešení podstatných stránek rozvoje závodů a podniků, aniž budou nahrazovat jeho činnost; samostatně zkoumat a prověřovat stav plnění úkolů a zvyšovat odpovědnost komunistů v hospodářském vedení za rozvoj výroby a ekonomiky závodů a podniků.

V této činnosti využívají poznatků pracujících, odborových a mládežnických organizací a poznatků komisí lidové kontroly; sjednocují úsilí kolektivů pracujících a dbají, aby podnik nebo závod

splnily všechny své povinnosti vůči společnosti.

Stranické organizace jsou povinny podporovat úsilí vedoucích hospodářských pracovníků při zabezpečování politiky strany a úkolů rozvoje výroby a služeb stanovených národohospodářským plánem.

70. Stranické orgány a organizace ve výrobních, dopravních a obchodních závodech a podnicích se vyjadřují k jmenování hospodářských vedoucích v okruhu své působnosti.

71. Stranické organizace v ministerstvech, ústředních, krajských, okresních a městských úřadech, v řídicích orgánech výrobních hospodářských jednotek, v kulturních, vědeckých a jiných institucích jsou povinny:

- a) důsledně prosazovat politiku strany a kontrolovat dodržování směrnic a usnesení stranických orgánů na svých pracovištích, vést k odpovědnému plnění funkcí, bojovat proti formalismu a byrokratismu v práci a jednání příslušných pracovníků úseků, úřadů apod.;
- b) kontrolovat vyřizování připomínek, námětů a stížností pracujících;
- c) kontrolovat hospodaření s prostředky určenými k provozu úřadu, instituce;
- d) pečovat o dodržování zásad výběru a rozmístování kádrů, aby se zdokonalovala práce

úřadu či instituce i jednotlivých pracovníků; pečovat o výchovu pracovníků k odpovědnosti za svěřené úkoly, k dodržování a prosazování státní disciplíny.

Základní organizace v uvedených úřadech a institucích se řídí směrnicemi ústředního výboru strany a pomáhají mu i ostatním příslušným stranickým orgánům v kontrole činnosti těchto úřadů a jejich vedoucích pracovníků. Zprávy o zjištěných nedostacích a návrhy na zlepšení činnosti úřadu nebo instituce předkládají vedoucímu úřadu a příslušnému stranickému orgánu.

IX

Strana a mládež

72. Soustavná a cílevědomá péče o výchovu dětí a mládeže v duchu marxismu-leninismu, proletářského internacionalismu a socialistického vlastenectví je jedním ze základních úkolů strany.

Strana usiluje, aby mládež byla odolná vůči buržoazním a maloměšťáckým přežitkům, měla morální rysy komunistického člověka a aby nejlepší členové SSM byli přijímáni do KSČ.

Strana získává mladou generaci pro perspektivu dalšího rozvoje socialismu a staví před ni náročné

úkoly. Dbá o rozšiřování podílu mládeže na rozvoji a řízení socialistické společnosti. Podporuje její aktivní účast na plnění celospolečenských úkolů v politické, ekonomické a kulturní oblasti; dbá, aby socialistická společnost a její orgány vytvářely stále lepší podmínky pro život, práci i společenské uplatnění mládeže; vede komunisty v orgánech a institucích státu a společenských organizacích k důslednému uplatňování své politiky vůči dětem a mládeži.

Stranické orgány a organizace se ve své práci mezi dětmi a mládeží opírají zejména o Socialistický svaz mládeže a o jeho nedílnou součást — Pionýrskou organizaci SSM.

73. Stranické organizace vedou mladé členy a kandidáty strany k tomu, aby byli neaktivnějšími členy a funkcionáři Socialistického svazu mládeže a Pionýrské organizace SSM.

X

Stranické organizace v ozbrojených silách

74. Stranické organizace v ozbrojených silách se ve své činnosti řídí stanovami strany. Tvoří se a pracují podle směrnic ústředního výboru strany.

75. Svou každodenní činností zajišťují plnění politiky strany v ozbrojených silách a stmelují jejich příslušníky kolem komunistické strany. Vychovávají je v duchu idejí marxismu-leninismu, socialistického vlastenectví a proletářského internacionalismu, pečují, aby byli v neustálém spojení s životem a prací lidu. Vedou je k vzornému plnění úkolů politické a bojové přípravy, k upevňování vojenské kázně a k ovládnutí moderní bojové techniky.

76. Stranickou práci v ozbrojených silách řídí ústřední výbor strany.

77. Stranické orgány a organizace v ozbrojených silách udržují těsné spojení s místními stranickými orgány, informují je o politické činnosti v útvech, využívají jejich zkušeností ve své práci a vedou své členy k aktivní účasti na práci stranických organizací v místě a v přípravě obyvatelstva k obraně socialistické republiky.

XI

Kluby komunistických poslanců a stranické skupiny v zastupitelských sborech a společenských organizacích

78. Ve Federálním shromáždění, České národní radě a Slovenské národní radě tvoří se kluby komunistických poslanců.

V národních výborech, ve volených orgánech odborů, mládeže, družstev, uměleckých svazů a jiných společenských organizací, na jejich sjezdech, konferencích a poradách, kde jsou nejméně tři členové strany, tvoří se stranické skupiny.

Kluby komunistických poslanců a stranické skupiny se řídí ve své činnosti politikou a stanovami strany, jsou podřízeny příslušným stranickým orgánům a jsou povinny řídit se ve všech otázkách jejich usnesením.

Jejich posláním je obhajovat a uskutečňovat politiku strany a všestranně posilovat její vliv mezi nečleny strany; posuzovat činnost komunistů, jak plní úkoly v orgánech a organizacích, v nichž pracují z pověření strany; sjednocovat úsilí všech komunistů k tomu, aby zastupitelské sbory a společenské orga-

nizace důsledně plnily svou úlohu v rozvoji socialistické společnosti.

Kluby komunistických poslanců a stranické skupiny v zastupitelských sborech vedou všechny své poslance k masové politické práci mezi voliči a ke skládání účtů ze své činnosti. Usilují o upevnění státní disciplíny, socialistické zákonnosti, socialistického stylu práce státních orgánů, o odstraňování projevů byrokratismu.

Stranické skupiny ve společenských organizacích dbají o zvyšování jejich úlohy v životě socialistické společnosti, v rozvíjení výchovné, zájmové a jiné společensky prospěšné činnosti na pracovištích a v místech.

XII

Finanční prostředky strany

79. Finanční prostředky strany a jejich organizací tvoří členské příspěvky, výnosy stranických podniků a jiné příjmy. Výši příspěvků členů strany určuje ústřední výbor.

Vydal ústřední výbor KSČ
Vytisklo Rudé právo, tiskařské závody, Praha 1971
Svoboda 3150

Cena 2,— Kčs

